

Koppeltabel landgebruik

Toelichting bij vertaling naar Waterwijzer Landbouw gidsgewassen

Algemeen

Waterwijzer Landbouw is opgezet om in eerste instantie op landelijke dan wel regionale schaal inzicht te verkrijgen in opbrengstdervingen als gevolg van droogte, zuurstofstress of zoutstress. Er is gekozen om dit voor een groot aantal gewassen (gidsgewassen) te doen. Omdat op detailniveau de gewassen nogal kunnen variëren en er sprake is van gewasrotaties is het niet mogelijk geweest om voor alle mogelijke gewassen en gewasrotaties berekeningen uit te voeren. Voor een inschatting van langjarig gemiddelde opbrengstderving is het vaak ook niet nodig om rekening te houden met gewasrotaties. Mocht een gebruiker toch rekening willen houden met gewasrotaties dan kan hij/zij de jaarlijkse resultaten voor meerdere gewassen raadplegen en zelf een tool maken om de resultaten voor een gekozen rotatie inzichtelijk te maken. Omdat er landelijk op verschillende manieren wordt omgegaan met gewassen, gewasgroepen, gidsgewassen etc. is er behoefte aan een mogelijkheid om na te gaan wat de onderlinge relaties hierbij dan zijn.

In Waterwijzer Landbouw hanteren we de meest voorkomende gewassen per gewasgroep in Nederland. De vertaling van BRP, LGN en NHI naar het WWL landgebruik betreft een eerste opzet, waarbij niet alle gewassen 1-op-1 kunnen worden omgezet. De gebruiker van WWL is verantwoordelijk voor de juiste toepassing van het gewas in WWL, afhankelijk van de teeltspecifieke omstandigheden van de te onderzoeken percelen.

BasisRegistratie Percelen (BRP)

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland verzamelt elk jaar de perceelsregistratie van grondgebruikers. De gebruiker van percelen moet jaarlijks zijn gewaspercelen intekenen om aan te geven welk gewas wordt geteeld op het betreffende perceel, onder andere voor de mestwetgeving en subsidietoekenningen. Van elk jaar wordt een ruimtelijke dataset gegenereerd van peildatum 15 mei. Deze dataset van de jaarlijkse BasisRegistratie Percelen (BRP) bestaat uit de locatie van landbouwpercelen met daaraan gekoppeld het geteelde gewas. De omgrenzingen van de landbouwpercelen zijn gebaseerd op het Agrarisch Areaal Nederland (AAN).

In de ruimtelijke dataset BRP staan gewascodes en een gewasbeschrijving van alle percelen. Jaarlijks verdwijnen er gewascodes en komen er nieuwe bij. Vanaf 2015 zijn grote wijzigingen in de lijst doorgevoerd, onder andere door beleidswijzigingen zoals vergroening

van de landbouw (GLB) en sectorafspraken over standaardisering van gewassen. Veel oorspronkelijke codes van voor 2015 zijn als gevolg van het nieuwe GLB en de sectorafspraken verder uitgesplitst, elke gewascode is wel uniek gebleven.

Tabel 1: Vertaling van Basis Registratie Percelen (BRP) naar gidsgewas Waterwijzer Landbouw

Basis Registratie Percelen (BRP)	Waterwijzer Landbouw	
Omschrijving	Code	Omschrijving
gras (landbouw) ¹	1	gras (maaïen)
gras (natuurlijk) ²	5	gras (beweiding)
snijmais en korrelmais ³	6	snijmais
wintertarwe (gerst, rogge triticale, spelt) ⁴	7	wintertarwe
zomergerst (tarwe, haver en overig) ⁵	8	zomergerst
consumptieaardappelen ⁶	9	consumptieaardappelen
zetmeelaardappelen ⁷	10	zetmeelaardappelen
pootaardappelen ⁸	11	pootaardappelen
suikerbieten (voederbieten en rode bieten) ⁹	12	suikerbieten
zaaiuien (poot-, zilver en sieruien) ¹⁰	13	zaaiuien
prei ¹¹	14	prei
sla (ijsberg-, andijvie, raapstelen, spinazie) ¹²	15	sla
bloemkool (zomerse koolvarianten) ¹³	16	bloemkool
spruitkool (winterse koolvarianten) ¹⁴	17	spruitkool
winterpeen (bos-, was-, pastinaak, knolselderij) ¹⁵	18	winterpeen
sperziebonen (tuin-, bruine-, erwten, peulen) ¹⁶	19	sperziebonen
tulp (hyacint, krokus, narcis, amaryllis) ¹⁷	20	tulp
lelie (dahlia, gladiool, iris, zantedeschia, overig) ¹⁸	21	lelie
appelbomen (vrucht-, peren, pruimen, kersen) ¹⁹	22	appelbomen
laanbomen (kerst-, walg-, haag, sierconiferen) ²⁰	23	laanbomen

¹ 265, 266, 333, 334, 370, 372, 383, 516, 1921, 3501, 3506, 3512, 3513, 3516, 3519, 3522, 3523, 3805 en 3807

² 331, 332 en 336

³ 259, 316, 317, 814, 1935 en 2032

⁴ 233, 235, 237, 314 en 382

⁵ 234, 236, 238, 381, 666, 670, 2652 en 3736

⁶ 2014

⁷ 2017 en 2025

⁸ 2015 en 2016

⁹ 256, 257, 2741 en 2742

¹⁰ 262, 263, 1010 t/m 1012, 1931 t/m 1933

¹¹ 2749, 2750, 2799 t/m 2802

¹² 2708, 2709, 2753, 2754, 2767 t/m 2774

¹³ 2719 t/m 2722, 2737 t/m 2740, 2745, 2746, 2759 t/m 2762, 2775, 2776, 2789, 2790, 2795 t/m 2798

¹⁴ 2715, 2716, 2777 en 2778

¹⁵ 1023, 1024, 1036, 2717, 2718, 2725, 2726, 2783 t/m 2786

¹⁶ 241, 242, 244, 308, 311, 853, 854, 2723, 2727, 2747, 2748, 2751, 2752, 2779 t/m 2782

¹⁷ 970, 971, 976, 977, 982, 983, 985, 986, 994, 995, 999, 1001, 1003, 1004, 1007, 1016, 1017 en 3502

¹⁸ 964, 965, 967, 968, 973, 974, 979, 980, 988, 989, 991, 992, 997, 998, 1000, 1002, 1005, 1006 en 2763

¹⁹ 1077 t/m 1079, 1095 t/m 1098, 1870, 1872, 2328, 2628 en 2645

²⁰ 794 t/m 796, 1067, 1068, 1070 t/m 1072, 1074 t/m 1076, 2626 en 2627

Algemene opmerkingen:

- De vertaling van BRP-gewassen naar WWL-gidsgewassen is voornamelijk gebaseerd op de agrohydrologische eigenschappen van dat gewas, dat wil zeggen in hoeverre het BRP-gewas overeenkomt met het WWL-gidsgewas qua gewasverdamping en beworteling. De gewasverdamping en beworteling(-sdiepte) beïnvloeden namelijk de vochtopname en zijn daarmee bepalend voor de opbrengstderving.
- WWL-gidsgewassen zomergerst en wintertarwe zijn gebruikt om de graansoorten te verdelen in zomer- en wintergranen. Zo krijgt 'zomertarwe' in de BRP het WWL-gidsgewas 'zomergerst' toegewezen en niet 'wintertarwe', omdat het teeltseizoen bepalend is voor de gewasgroei en hydrologische condities.
- Groenbemesters en bestrijdingsgewassen zijn niet opgenomen in de koppeltabel, omdat deze geen directe economische productiewaarde bevatten en vaak andere groeiseizoenen hebben dan de WWL-gidsgewassen. Uitzondering is 'Aardappelen, bestrijdingsmaatregel AM'.
- Voor de bloemkwekerij-gewassen (incl. bloembollen en – knollen) zijn de gidsgewassen 'lelie' en 'tulp' aangegeven, maar vanwege de grote soortenvariëteit, verschillen in groeiperioden (soms ook binnen soorten) en teeltspecifieke omstandigheden geven deze gidsgewassen alleen een indicatie. De werkelijke groeiomstandigheden en daarmee hydrologische omstandigheden (gewasverdamping) kunnen daarom afwijken van die van de gidsgewassen.
- Voor gras (zoals grasland tijdelijk en blijvend) is het maai- of beweidingsregime niet zonder meer af te leiden uit de opgave voor de BRP. Dit regime is afhankelijk van de bedrijfssituatie en moet de gebruiker zelf aangeven.
- Peulvruchten (erwten, bonen, etc.) hebben het gidsgewas 'sperziebonen' toegewezen gekregen, hoewel er veel verschil is tussen groeiperioden en gewasverdamping tussen (en binnen) peulsoorten. Zo zijn er bijvoorbeeld langstro- en kortstro-gewassen, oftewel peulvruchten die aan gaas of op ranken geteeld worden of op de grond groeien.
- Bomen: er is geen verschil opgenomen tussen de boomteelt van loof- en naaldbomen (bijvoorbeeld laanbomen vs. buxus), omdat WWL geen gidsgewas voor naaldbomen heeft. De verdamping van naaldbomen verschilt wel van die loofbomen.
- Natuur is niet meegenomen in deze koppeltabel omdat deze geen economische waarde vertegenwoordigt.
- Als er geen WWL-gidsgewas beschikbaar is of als het onbekend is welk WWL-gidsgewas past bij het BRP-gewas, dan is dit met '-99' aangegeven in de tabel.
- De koppeltabel is gebaseerd op de BRP-gewassen zoals die in 2017 bekend waren. In de toekomst kunnen er aan de BRP gewassen toegevoegd worden vanwege nieuwe teelten of een andere verdeling, deze zijn dan (nog) niet aangegeven in de koppeltabel. Vaak betreffen dit weinig voorkomende gewassen.

Landelijk Grondgebruik Nederland (LGN7)

Het Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland (LGN) is een landsdekkend bestand gebaseerd op een combinatie van geodata waarbij satellietgegevens een belangrijke informatie bron zijn. Het LGN-bestand geeft het landgebruik voor 39 klassen weer.

Tabel 2: Vertaling van Landelijk Grondgebruik Nederland (LGN7) naar gidsgewas Waterwijzer Landbouw

Landelijk Grondgebruik Nederland (LGN7)		Waterwijzer Landbouw	
Code	Omschrijving	Code	Omschrijving
1	agrarisch gras	1	gras (maaieren)
2	mais	6	snijmais
3	aardappelen	9	consumptieaardappelen
4	bieten	12	suikerbieten
5	granen	8	zomergerst
6	overige gewassen	13	zaaiuien
9	boomgaarden	22	appelbomen
10	bloembollen	20	tulp
61	boomkwekerijen	23	laanbomen
62	fruitkwekerijen	22	appelbomen

Algemene opmerkingen:

- De vertaling van LGN-landgebruik naar WWL-gidsgewassen is voornamelijk gebaseerd op het areaal voorkomen. De categorie granen en bloembollen zijn daarom bijvoorbeeld vertaald naar respectievelijk wintertarwe en tulp.

Landelijk Hydrologisch Model (LHM)

Veel hydrologische modellen bevatten een eigen vorm landgebruik. Veelal zijn deze afgeleid van het LGN zoals ook bij het LHM.

Tabel 3: Vertaling van Landelijk Hydrologisch Model (LHM) naar gidsgewas Waterwijzer Landbouw

Landelijk Hydrologisch Model (LHM)		Waterwijzer Landbouw	
Code	Omschrijving	Code	Omschrijving
1	gras	1	gras (maaieren)
2	mais	6	snijmais
3	aardappelen	9	consumptieaardappelen
4	bieten	12	suikerbieten
5	granen	8	zomergerst
6	overige landbouwgewassen	13	zaaiuien
7	boomteelt	23	laanbomen
9	boomgaard	22	appelbomen
10	bollen	20	tulp
21	fruitkwekerijen	22	appelbomen